

FINANS TIDNINGEN

ONSDAG 14 MARS 2001

Liten tuva, stort lass

INGENTING VARAR för evigt. Volvos värde varade inte. Av den svenska storförretagsamhetens flaggskepp blev det en lastbilstillverkare. Ett Restvolvo.

Ericsson har varit en framgångsrik tuvhoppare. Som gubben i SkandiaLink-reklamen har företaget hoppat från produkt till produkt, senast från framgången AXE-växlar till framgången mobiltelefon. Man har, ibland trots ledningens aktiva motstånd, hittat nya vinnare när de gamla passerat sitt bäst-föredatum. Även om de skämda varorna stått kvar länge i kylskåpet.

Så har nu Ericsson hittat sin sista tuva? Svårt att veta, men ingenting tyder på att företaget har hittat den produkt som ska ersätta dem som nu sviker, eller visar tendenser att göra det. Det innebär inte att det är över än. Ericsson må ha klatrat bort sin position på mobiltelefonmarknaden, men på systemsidan är potentialen fortfarande god. Kanske. Men hur länge?

Inte heller Ericsson kan vara de ekonomiska motorernas evighetsmaskin. Till slut hittar man inte nästa tuva. Tillväxt innebär också kreativ förstörelse och den som inte klarar att uppfinna sig själv på nytt förblir vid sin last på en krympande marknad.

HELA DET SVENSKA näringslivet, hela samhället, är extremt präglad av de stora företagen. Regelverket är skapat för dem. Universitet och högskolor utbildar för dem. Skattesystemet är konstruerat för dem. Till och med de mindre företagen producerar i hög utsträckning för dem. Det gäller även många av företagen i IT-sektorn.

Så i någon mening ägnar sig Sverige åt samma riskfyllda tuvhoppande som Ericsson tvingas till. Men insatserna är mycket högre än det riskvilliga kapitalet. Ett företag vinstvarnar och man börjar tala om att skruva ned hela tillväxtprognosen. Det är upplagt så att ett fåtal framgångsrika företag ska driva ekonomin. När Volvo kört fast hoppar man till Ericsson. När Ericsson sackar hoppar man till... Ja, vad då?

DET FINNS INGEN automatik i utvecklingen. Inga garantier. Det glädjande men måttfulla svenska ekonomiska undret är bara ett felsteg från kärrets sankta hälor. Hela den ekonomiska återhämtningen sedan 90-talets krisår vilar på en grund som när som helst kan vara eroderad.

Ericsson får dra sina slutsatser av mobiltelefonernas svarta hål och den vikande marknaden för system som ligger bakom förlusterna under första kvartalet. Men de politiska slutsatserna?

Det kanske inte är alldeles produktivt att ställa till ett helvetes liv när stora företag lägger ned en eller annan anläggning. Det är viktigare att lämna utrymme för kreativiteten än att försöka bromsa den kreativa förstörelsen. Och en ekonomisk utveckling som bygger på dynamik och pluralism är mycket stabilare än en som bygger på institutionaliserade storföretag.

NOBELPRISTAGAREN José Saramago. Regissören Oliver Stone. Representer för Attac. Franske bondeledaren José Bové (som inte gärna ser latinamerikanska

småbönders produkter på den europeiska marknaden). Skådespelaren och regissören Robert Redford. Det är några av den internationella grupp groupisrar som slagit följe med subcomandante Marcos Zapatour, en sammandragning av Zapatism (efter den legendariske upprorsledaren

Zapata) och rockkonsertbegreppet tour. Vilket gäng. Radikalismens starkaste varumärken.

Subcomandante Marcos har kommit till Mexico City. Det har också möbelfabrikörsonen och professorn Sebastián Guillén Vicente. Det är nämligen samma person, vilket vi skrivit flera gånger på denna sida. Men av någon anledning älskar högvis av svenska revolutionsromantiker att låtsas som om de inte vet vem subcomandante Marcos är. Bakom skidmasken ska han få förbli en anonym hjälte, utan verkliga personers fel och brister, som leder en rörelse av jämlikar. Han kan

vara karismatisk. Och en del av kollektivt. Samtidigt. För att tala med Aftonbladets Olle Svenning:

"Hans scen är i dag Mexiko men den är öppen för hela världen. Berättelsen är evig: de fattigas uppror mot överheten."

Hårt profilerad och profilös. För att vara en del av ett anonymt kollektiv visar Sebastián prov på en förbluffande skicklighet som *spin doctor*. Det blir så mycket roligare att åka snålskjuts på triumftåget om man spelar med.

MATS LINDER

mats.linder@fti.se 08-562 086 24

Tankar ur armhålan

Raka vägen till flickrummet

SIGNERAT

Nätdebattsidan Sourze är förstås feministisk. Det är alla. Till och med moderatledaren Bo Lundgren. Men medan gubben pratar lika lön, såå 70-tal, pratar bejbsen behåring, bröst och barnporr.

Birgitta är 25 år. Precis som Bridget Jones har hon givit ut dagboksanteckningar, fast utan noteringar om cigarett- och alkoholkonsumtion, utan rapporter om den resultatlösa jakten på den rätte. Bridget är en bästäljande brittisk fiktion. Birgitta finns på riktigt. I Sverige. Birgitta har fått i uppdrag att skriva om feminism, så då skriver hon om det hon bryr sig om. Sitt utseende:

"Det mest provocerande en kvinna kan göra i dag är inte att bli överbefälhavare, skjutjärnsjournalist eller uppkäftig politiker utan det är att totalt strunta i att värda sitt yttre", slår Birgitta fast i sin dagbok. Och på sitt sätt är det väl sant; vi har alla svårt att hantera de psykiiskt sjuka som vimsar runt i storstäderna, för friska för att tvångsvårdas, för sjuka för att intressera sig för tvål och vatten. Men har du hellre en dyngig gubbe bredvid dig på bussen än en stinkig tant? Knappast.

BIRGITTA ÄR EN snäll flicka. Hon noppar ögonbrynen, är nöjig för önskat hår på kroppen och känner sig ständigt överviktig. Birgitta är 178 centilong, hon siktar på att väga 48 kilo. Det gör hon inte. Hon kan väga – hu, 57 kilo – då slutar hon äta under en vecka. I november är 2000 är Birgitta lycklig. Hon har gått ner fyra kilo på en vecka i Zambia, hon lever i ett lyckorus, hon har kunnat kontrollera sin kropp "snart det enda som går att styra i en föränderlig värld".

Birgitta drömmer om en bättre värld, "där mina döttrar aldrig ska följa sin mammas anorektiska livsmönster utan i stället vara nöjda med sig själva". Hur vi ska komma dit har hon få idéer om, men är att det ska finnas vårdgaranti för ano-

Håller håret kort.

rektiker och kurser i feministiskt självförsvår. Pepparsprej och pungspårkar, du vet. Och jämställdhetskurser för dagispersonal. Och så pojkar ska få ha glitter och diadem.

Birgitta ägnar sig inte åt navelskådning. Hon kollar hår. Birgitta drar slutsatser. Häriga män är naturliga, kvinnor blir naturliga först efter hårborttagningsprocesser. Om Birgitta lyfte blicken från sina ben skulle hon bli förvånad. Omvärlden är knökfull av rakade män. Lars Leijonborg till exempel. Åtminstone om man tittar honom i ansiktet.

DU KANSKE TYCKER det är elakt att hacka på en freakad 25-åring som inte kommit ur tonårskollektivismen. Jodå. Men Birgitta är inte vem som helst. Birgitta Ohlsson är ordförande för liberala ungdomsförbundet, Luf, och hennes tankar ur armhålan är publicerade i en bok med titeln "liberal feminism". Dessutom är hon inte en unik självupptagen ung kvinna. Martina Lind, 21, som också har ett eget kapitel i boken, trallar efter samma notblad:

"Det mest kontroversiella en kvinna kan göra blir på så sätt att strunta i sitt utseende, strunta i barnafödande och vara lika lycklig för det." Och visst. Martina lade ned sina fritidsintressen under högstadietiden och ägnade sitt utseende lika lång tid som olympiska atleter lägger på träning. Martina vill också befrias från könsrollen. Av någon. Oklart vem och hur.

Men en sak är klar. Det räcker

inte med feministiska föräldrar som säger till sina döttrar att de är världsbäst, att de kan och ska göra allt vad de vill. Det räcker inte med att ha omålad mamma med hår på benen och heldidsjobb. Både Birgitta och Martina har nämligen haft just sådana kvinnor de efterlyser som mödrar. Ändå bor de kvar i det mentala flickrummet. De är förtryckta av strukturerna på något vis.

FÖR KVINNON LÖNAR sig könsbyte fortfarande bättre än utbildning, skriver Martina för det har hon hört någonstans och det låter ju kul. Struntprat. En läkare tjänar mer än en undersköterska, också efter det att studiälånen betalats tillbaka. En civilingenjör på vuxendagis (läs Ericsson) har högre livslön än plastarbetaren i Gnosjö. Visserligen tjänar bibliotekarien mindre än processköterskan som jobbar treskift på pappersbruket. Men kvinnor är inte tvingade att bli bibliotekarier. De kan göra vad de vill. Bara de vänder blicken från spegeln, vägen och bikinilinjerna.

MALIN SIWE

malin.siwe@fti.se 08-562 086 30

FINANSTIDNINGEN

INGÅR I MODERN TIMES GROUP

LÄSARSERVICE DYÖNET RUNT
Beställning 08-562 087 00
Utbildning 08-562 087 00
Fax 08-562 087 92
E-post dist@fti.se

VÄXEL
08-562 086 00

FAX
08-562 087 90

POSTADRESS
Box 70347, 107 23 Stockholm

BESÖKSADRESS
Kungsgatan 18, 4 tr

REDAKTIONEN
Nyhetschefen 070-713 45 00

E-post redaktion@fti.se

Fax 08-562 087 93

ANNONSER
Telefon 08-562 087 10

Fax 08-562 087 91

CHEFREDAKTÖR/ANSVARIG UTGIVARE
Per Lundegård 08-562 086 00

CHEFREDAKTÖR/OPINION OCH KULTUR
Johan Hakelius 08-562 086 11

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR
Michael Porsenyd 08-562 086 01

UTGIVARE
Finanstidningen AB, ett företag i Modern Times Group, MTG AB

PRENUMERATIONSPRISER
Helår 2 538 kr (inkl moms 2 690 kr)
Halvår 1 421 kr (inkl moms 1 506 kr)
Kvartal 774 kr (inkl moms 820 kr)
Månad 259 kr (inkl moms 275 kr)

Postgiro: 92 03 03-5
Bankgiro: 5470-1016

WEBSIDA OCH TEXTARKIV

Finanstidningen finns tillgänglig på internetadressen www.fti.se. Förbehåll mot elektronisk lagring och publicering måste göras av skribenten.

Delta medges normalt inte. För obeställt material ansvaras ej.

Finanstidningens räckvidd
177 000 LÄSARE

FINANSTIDNINGEN
ISSN 1103-682X
"LT PRESS AB
VÄSTERÅS 2001